

Врз основа на член 27 став (1) од Законот за здравствената заштита („Службен весник на Република Македонија“ број 43/12, 145/12 и 87/13), министерот за здравство донесе

У П А Т С Т В О
ЗА ПРАКТИКУВАЊЕ НА МЕДИЦИНА ЗАСНОВАНА НА ДОКАЗИ ПРИ
ХЕМАТОСПЕРМИЈА

Член 1

Со ова упатство се пропишува медицинското згрижување преку практикување на медицината, заснована на докази при постоење на хематоспермија.

Член 2

Начинот на третман на хематоспермија е даден во прилог, кој е составен дел на ова упатство.

Член 3

Здравствените работници и здравствените соработници ја вршат здравствената дејност на згрижување на хематоспермија по правило согласно ова упатство.

По исклучок од став 1 на овој член, во поединечни случаи по оценка на докторот може да се отстапи од одредбите на ова упатство, со соодветно писмено образложение за причините и потребата за отстапување и со проценка за натамошниот тек на згрижувањето, при што од страна на докторот тоа соодветно се документира во писмена форма во медицинското досие на пациентот.

Член 4

Ова упатство влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 07-8992/2
30 ноември 2013 година
Скопје

МИНИСТЕР
Никола Тодоров

ХЕМАТОСПЕРМИЈА

МЗД Упатство

17.11.2010

- Основни правила
- Етиологија
- Испитувања
- Третман
- Референци

ОСНОВНИ ПРАВИЛА

- *Хематоспермијата е најчесто банален симтом без јасно специфична причина 1.*

ЕТИОЛОГИЈА

- Уролошките интревенции се најчеста причина : биопсија на простата (кај над 80% од пациентите) 2, вазектомија.
- Траума на уретра, на пр. во врска со сексуални активности.
- Простатитис или простатовезикулитис 1.
- Сексуално пренесувачки болести : хламидија, гонореја, херпес.
- Нарушување на коагулацијата на крвта: антикоагулантна терапија.
- Ретко тумори на простата 2 или било каде долж уринарниот тракт (практично никогаш кај мажи под 50- годишна возраст).

ИСПИТУВАЊА

- Анализа на урината со микроскоп треба секогаш да се користи за детекција на хематурија. За иследувања кај хематурија, види 3. (хематурија).
- Палпација на простатата (ДРП) за детекција на тумор.
- Примероци за откривање на СПБ¹ се земаат во зависност од историјата на болеста или ако се присутни знаци за уретритис.
- Податоци за патување: долготрајна хематоспермија може да е симтом на шистозомијаза 4 3.
- Анализа на сперма се прави при сомнение дали пациентот навистина има хематоспермија или е сомнителен за шистозомијаза.
- Повторувачка хематоспермија е индикација за понатамошни испитувања (серумски простата-специфичен антиген, ултрасонографија на простата, цистоскопија), особено кај мажи над 50 години.

ТРЕТМАН

- Неспецифичната хематоспермија не побарува никаков третман, освен објаснување на пациентот.

---

¹ Сексуално преносливи болести(СПБ).

РЕФЕРЕНЦИ

1. Ahmad I, Krishna NS. Hemospermia. J Urol 2007 May; 177(5):1613-8. [PubMed](#)
2. Manoharan M, Ayyathurai R, Nieder AM, Soloway MS. Hemospermia following transrectal ultrasound-guided prostate biopsy: a prospective study. Prostate Cancer Prostatic Dis 2007; 10(3):283-7. [PubMed](#)
3. Schwartz E, Pick N, Shazberg G, Potasman I. Hematospermia due to schistosome infection in travelers: diagnostic and treatment challenges. Clin Infect Dis 2002 Dec 1; 35(11):1420-4. [PubMed](#)

ПОВРЗАНИ ДОКАЗИ ЛИТЕРАТУРА

1. Stefanovic KB, Gregg PC, Soung M. Evaluation and treatment of hematospermia. Am Fam Physician 2009 Dec 15; 80(12):1421-7. [PubMed](#)
2. Szlauer R, Jungwirth A. Haematospermia: diagnosis and treatment. Andrologia 2008 Apr; 40(2):120-4. [PubMed](#)

Authors: Editors Article ID: ebm00243 (011.008) © 2012 Duodecim Medical Publications Ltd

1. **EMB Gudelines 17.11.2010 www.ebm.guidelines.com**
2. **Упатството треба да се ажурира еднаш на 6 години.**
3. **Предвидено е следно ажурирање до ноември 2016 година.**